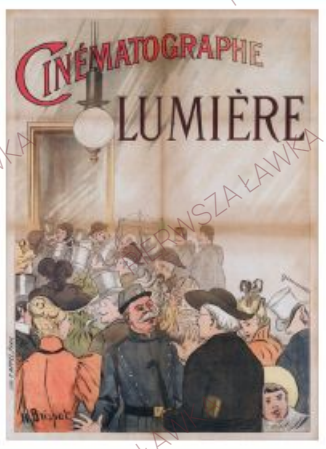
PIERWSZA ŁAWKA · ZESTAW KART PRACY · HISTORIA · KLASA 7

Dział 8. Europa i świat w drugiej połowie XIX wieku

Zjednoczenie Włoch i Niemiec, wojna secesyjna, kolonializm, nowe idee, kultura masowa i przemiany obyczajowe. Sześć kart pracy: karta z najważniejszymi wiadomościami i przykładami, trzy karty ćwiczeń (w tym praca ze źródłem), dwa równoległe sprawdziany (grupy A i B) oraz pełny klucz odpowiedzi.

Karta	Temat	Zadania
1	**Europa i świat w drugiej połowie XIX wieku** Zjednoczenie Włoch i Niemiec, wojna secesyjna, kolonializm, nowe idee, kultura masowa i przemiany obyczajowe	8 zad. 34 pkt
2	**Europa i świat w XIX wieku – ćwiczenia** Daty, postacie, fakty	5 zad. 19 pkt
3	**Europa i świat w XIX wieku – utrwalenie** Zjednoczenia, wojna secesyjna, kolonie	4 zad. 13 pkt
4	**Pracuję ze źródłem – zjednoczenia i kolonie** Bismarck, mapa zjednoczeń, dane o koloniach	4 zad. 18 pkt
5	**Sprawdzian: Europa i świat w II połowie XIX wieku – grupa A** 30 minut · 20 pkt	6 zad. 20 pkt
6	**Sprawdzian: Europa i świat w II połowie XIX wieku – grupa B** 30 minut · 20 pkt	6 zad. 20 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 zawiera najważniejsze wiadomości i przykłady – od niej warto zacząć.
- Karty 2–4 to ćwiczenia podstawowe, utrwalenie oraz zastosowanie wiedzy w tekście, na źródle lub w sytuacji z życia.
- Karty 5 i 6 to równoległe sprawdziany (grupa A i grupa B) z tymi samymi typami zadań i tą samą punktacją – gotowe na lekcję.
- Każda karta mieści się na osobnych stronach i ma własną punktację – można ją wydrukować osobno jako pracę domową, kartkówkę lub zastępstwo.
- Klucz odpowiedzi do wszystkich kart znajduje się na końcu zestawu. Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania.

Materiał oryginalny dla klasy 7 szkoły podstawowej (rok szkolny 2026/2027). Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Europa i świat w drugiej połowie XIX wieku

Zjednoczenie Włoch i Niemiec, wojna secesyjna, kolonializm, nowe idee, kultura masowa i przemiany obyczajowe

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 34 pkt

Przypomnij sobie

- **Zjednoczenie Włoch**: na czele stanęło Królestwo Sardynii (Piemont) z premierem **Camillo Cavourem**. **Giuseppe Garibaldi** ze swoim ochotniczym oddziałem (tzw. wyprawa tysiąca, 1860) opanował Sycylię i Neapol. W **1861 roku** powstało **Królestwo Włoch** (król Wiktor Emanuel II), a w 1870 roku przyłączono **Rzym**, który został stolicą państwa.
- **Zjednoczenie Niemiec** przeprowadziły **Prusy**, kierowane przez premiera Prus, a potem kanclerza Niemiec **Ottona von Bismarcka** („wielkie sprawy rozstrzyga się żelazem i krwią"). Prusy wygrały wojny z Danią (1864), Austrią (1866) i Francją (1870–1871, bitwa pod **Sedanem**). **18 stycznia 1871 roku** w **Wersalu** ogłoszono powstanie **Cesarstwa Niemieckiego** z cesarzem Wilhelmem I.
- **Wojna secesyjna w USA (1861–1865)**: Południe, którego gospodarka opierała się na pracy niewolników na plantacjach, oderwało się od Unii (Konfederacja). Wojnę wygrała uprzemysłowiona **Północ**. Prezydent **Abraham Lincoln** ogłosił w 1863 roku uwolnienie niewolników; w **1865 roku zniesiono niewolnictwo** w całych Stanach Zjednoczonych.
- **Kolonializm (imperializm)**: w drugiej połowie XIX wieku mocarstwa europejskie podzieliły między siebie prawie całą Afrykę i dużą część Azji. Na **konferencji berlińskiej (1884–1885)** ustalono zasady podziału Afryki. Największym imperium była **Wielka Brytania** za panowania królowej **Wiktorii** (Indie nazywano „perłą w koronie brytyjskiej"), drugim – Francja.
- Przyczyny ekspansji kolonialnej: poszukiwanie surowców i rynków zbytu, prestiż mocarstwa, rywalizacja państw, przekonanie o „misji cywilizacyjnej" Europejczyków. Skutki dla kolonii: wyzysk, niszczenie tradycyjnych społeczności, ale też budowa kolei, szkół i szpitali.
- Nowe idee: **liberalizm** (wolność jednostki, wolny rynek), **socjalizm** (równość społeczna, obrona robotników; **Karol Marks** – „Manifest komunistyczny" 1848, walka klas), **nacjonalizm** (naród jako najwyższa wartość), **chrześcijańska demokracja** (encyklika **Rerum novarum** papieża Leona XIII, 1891 – o sprawiedliwym traktowaniu robotników).
- Zmiany społeczne: rozwój ruchu robotniczego i związków zawodowych, szkoła powszechna, walka kobiet o prawa wyborcze (**sufrażystki**).
- **Początki kultury masowej**: tanie gazety czytane przez miliony ludzi, plakaty i reklama, pierwsze pokazy filmowe braci **Lumière** w Paryżu (**1895**), wesołe miasteczka, popularne piosenki. Rozwijał się **sport** – w **1896 roku** w Atenach odbyły się pierwsze nowożytne **igrzyska olimpijskie**. **Przemiany obyczajowe**: kobiety zaczęły studiować i pracować zawodowo, moda stała się wygodniejsza, popularny stał się rower, ludzie częściej podróżowali koleją i wyjeżdżali na wypoczynek.

Podgląd • Pierwsza Ławka

Europa i świat w XIX wieku

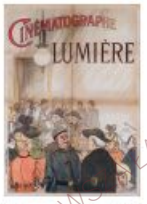
Otto von Bismarck – zjednoczenie Niemiec
zdjęcie, 1894

Giuseppe Garibaldi – zjednoczenie Włoch
zdjęcie, ok. 1866

Abraham Lincoln – koniec niewolnictwa w USA
A. Gardner, 1863

kino – początek kultury masowej
plakat, H. Brispot, 1896

Przykłady z wyjaśnieniem

Przykład 1. Czym różniło się zjednoczenie Włoch od zjednoczenia Niemiec?
Oba prowadziło najsilniejsze państwo regionu (Piemont, Prusy) poprzez wojny i dyplomację. We Włoszech ważną rolę odegrał ruch ochotników Garibaldiego, w Niemczech – armia pruska i polityka Bismarcka „żelazem i krwią".

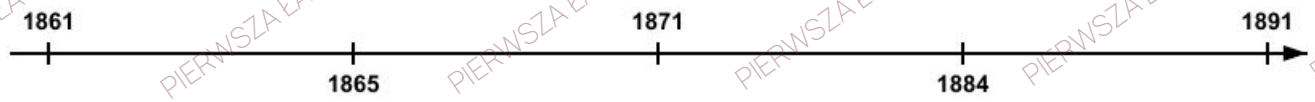
Przykład 2. Dlaczego Północ wygrała wojnę secesyjną?
Miała więcej ludności, przemysł, koleje i fabryki broni, a także flotę, która zablokowała porty Południa.

Przykład 3. Czym socjalizm różnił się od liberalizmu?
Liberałowie chcieli jak najmniejszej ingerencji państwa w gospodarkę i swobody dla przedsiębiorców; socjaliści domagali się, by państwo chroniło robotników i zmniejszało nierówności – radykalni socjaliści chcieli zniesienia własności prywatnej.

Zadania

1 **Uzupełnij oś czasu – dopisz, co wydarzyło się w podanych latach.** ___ / 5 pkt

Druga połowa XIX wieku

1. 1861 – _____
2. 1865 – _____
3. 1871 – _____
4. 1884–1885 – _____
5. 1891 – _____

Europa i świat w XIX wieku – ćwiczenia

Daty, postacie, fakty

KARTA 2/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 19 pkt

Pamiętaj: jeśli czegoś nie pamiętasz, wróć do ramki „Przypomnij sobie" na karcie 1.

zdjęcie, ok. 1866

1 Uzupełnij daty. ___ / 4 pkt

1. powstanie Królestwa Włoch: _____
2. zniesienie niewolnictwa w USA: _____
3. proklamowanie Cesarstwa Niemieckiego: _____
4. konferencja berlińska w sprawie Afryki: _____

2 Połącz państwo z postacią. ___ / 4 pkt

1. Włochy	a) Abraham Lincoln
2. Niemcy	b) królowa Wiktoria, władczyni imperium z Indiami
3. Stany Zjednoczone	c) Giuseppe Garibaldi
4. Wielka Brytania	d) Otto von Bismarck

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

3 Oceń prawdziwość zdań. ___ / 4 pkt

1. Zjednoczenie Niemiec nastąpiło po wojnie z Francją.	P	F
2. Południe USA opierało gospodarkę na pracy niewolników.	P	F
3. W XIX wieku Afryka pozostała niezależna od Europy.	P	F
4. Karol Marks był twórcą teorii walki klas.	P	F

4 Rozdziel zjawiska z ramki. ___ / 6 pkt

pokazy filmowe braci Lumière · kobiety na uniwersytetach · tanie gazety w milionach egzemplarzy · wygodniejsza moda i rower · plakaty i reklama · wyjazdy koleją na wypoczynek

kultura masowa	przemiany obyczajowe

5 Która bitwa w 1870 roku przesądziła o klęsce Francji w wojnie z Prusami? ___ / 1 pkt

A. pod Waterloo
B. pod Lipskiem
C. pod Sedanem
D. pod Verdun

Sprawdzian: Europa i świat w II połowie XIX wieku – grupa A

KARTA 5/6

30 minut · 20 pkt

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 20 pkt

1 Uzupełnij. ___ / 3 pkt

1. Miejscowość, pod którą w 1870 roku Prusy pokonały Francję: _____
2. Kolonia brytyjska nazywana „perłą w koronie”: _____
3. Papież, autor encykliki „Rerum novarum”: _____

2 Połącz pojęcie z wyjaśnieniem. ___ / 4 pkt

1. kolonializm	a) kobiety walczące o prawa wyborcze
2. secesja	b) ruch polityczny oparty na nauce społecznej Kościoła
3. sufrażystki	c) oderwanie się stanów od Unii
4. chrześcijańska demokracja	d) podporządkowanie terytoriów zamorskich przez mocarstwa

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

3 Oceń prawdziwość zdań. ___ / 4 pkt

1. Wojnę secesyjną wygrało Południe.	P	F
2. Garibaldi był królem Włoch.	P	F
3. Cesarstwo Niemieckie proklamowano w Berlinie.	P	F
4. Na konferencji berlińskiej ustalano zasady podziału Afryki.	P	F

4 Przyporządkuj wydarzeniom daty zaznaczone na osi czasu. ___ / 3 pkt

Druga połowa XIX wieku

1. proklamowanie Cesarstwa Niemieckiego – _____
2. powstanie Królestwa Włoch – _____
3. zniesienie niewolnictwa w USA – _____

5 **Przeczytaj fragment i wykonaj zadania.** ___ / 3 pkt

Mowa w Gettysburgu (1863)

„Osiemdziesiąt siedem lat temu ojcowie nasi powołali na tym kontynencie nowy naród, poczęty w wolności i oddany twierdzeniu, że wszyscy ludzie są równi. […] Niech ten naród, z Bożą pomocą, odrodzi się w wolności, a rząd ludu, przez lud i dla ludu nie zniknie z ziemi."

Abraham Lincoln, przemówienie w Gettysburgu, 19 listopada 1863 r., przekład własny, fragmenty

5.1 **Do jakiego dokumentu nawiązuje Lincoln słowami o narodzie powołanym „87 lat temu"?** ___ / 1 pkt

A. do Deklaracji Niepodległości (1776)

B. do Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela

C. do Konstytucji 3 maja

D. do Manifestu komunistycznego

5.2 **Jak zasada „wszyscy ludzie są równi" wiązała się z wojną secesyjną?** ___ / 2 pkt

6 **Porównaj zjednoczenie Włoch i Niemiec. Podaj jedno podobieństwo i jedną różnicę.** ___ / 3 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Europa i świat w drugiej połowie XIX wieku – zestaw 6 kart pracy z kluczem, klasa 7

Podgląd pokazał 6 z 18 stron. Pełna wersja: 18 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Europa i świat w drugiej połowie XIX wieku – 8 zadań, 34 pkt
- Karta 2: Europa i świat w XIX wieku – ćwiczenia – 5 zadań, 19 pkt
- Karta 3: Europa i świat w XIX wieku – utrwalenie – 4 zadania, 13 pkt
- Karta 4: Pracuję ze źródłem – zjednoczenia i kolonie – 4 zadania, 18 pkt
- Karta 5: Sprawdzian: Europa i świat w II połowie XIX wieku – grupa A – 6 zadań, 20 pkt
- Karta 6: Sprawdzian: Europa i świat w II połowie XIX wieku – grupa B – 6 zadań, 20 pkt Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości i pokazuje przykłady z wyjaśnieniem.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/historia-klasa-7-dzial-08-europa-i-swiat-w-drugiej-polowie-xix-wieku-zestaw